
SIERLIJKE BLOEIWIJZEN BIJ MEDITERRANE EXEMPLAREN VAN *SPIRANTHES SPIRALIS* CHEVALL

C.A.J. KREUTZ

Zusammenfassung

Im Mittelmeerraum hat *Spiranthes spiralis* zierlichere Blüten als in den übrigen Teilen Europas.

Summary

In the mediterranean area the flowers of *Spiranthes spiralis* are much more delicate than those of plants in the rest of Europe.

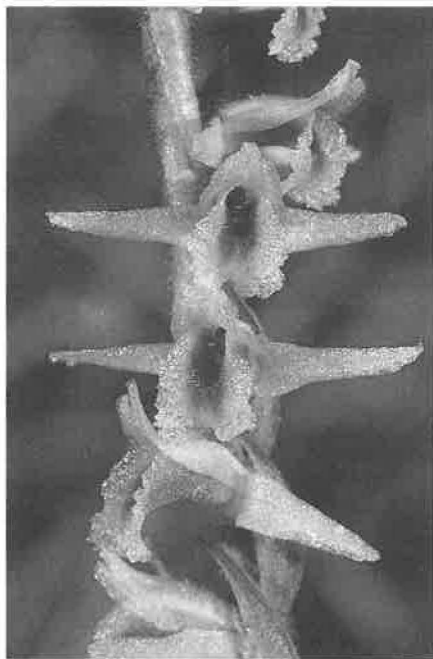
Spiranthes spiralis is één der laatst bloeiende orchideeënsoorten van Europa. De soort bezit een omvangrijk aaneengesloten areaal, noordelijk tot Midden-Ierland, Engeland, Nederland, Duitsland en Polen tot in Rusland en oostelijk tot Roemenië, de Kaukasus en Israël, inclusief het hele mediterrane gebied. De soort wordt in verscheidene vegetatietypen aangetroffen. In de gematigde zones van Midden-Europa groeit zij overwegend in heischrale graslanden op open plaatsen. In het mediterrane gebied daarentegen wordt de Herfstschroeforchis hoofdzakelijk op beschaduwde plekken gevonden, vaak zelfs in naaldbossen. Toch bloeit de soort in het Middellandse-Zeegebied niet eerder dan in de rest van Europa, maar meestal ook pas in september. In veel gebieden is zij niet eens zeldzaam en komt zij plaatselijk in relatief grote groepen voor.

Opvallend is, dat de planten in de zuidelijke landen veel forser zijn; hoogten van 40 centimeter zijn hier geen uitzondering. Bovendien zijn de bloemen veel sierlijker en glinsteren ze sterk in het zonlicht. De zijdelinge sepalen zijn in tegenstelling tot de Middeneuropese vorm naar buiten geslagen, waardoor de bloemen breder lijken.

De meeste orchideeënliefhebbers bezoeken de mediterrane gebieden vrijwel altijd in het voorjaar, wanneer de meeste soorten orchideeën bloeien. Op sommige plaatsen worden dan soms rozetten van *Spiranthes spiralis* aangetroffen. In het najaar, als de planten in bloei komen, worden de desbetreffende gebieden door orchideeënliefhebbers slechts sporadisch bezocht, vandaar dat velen nog nooit bloeiende exemplaren van de Herfstschroeforchis in het Middellandse-Zeegebied hebben gezien.

Bloeiwijze Midden-Europa
(Goedereede, Nederland), 28-8-1991

Bloeiwijze mediterrane gebied
(Son Servera, Mallorca), 8-9-1988

C.A.J. Kreutz
Oude Landgraaf 35a
6373 BE Landgraaf